

Результаты анализа маркетинговой деятельности корпорации Roshen дали возможность выявить необходимость использования информационных систем с целью повышения эффективности ее деятельности.

Научная новизна заключается в внедрении современных информационных технологий, а именно, интернет-магазина в сфере сбыта продукции и продвижения новых видов товаров на рынок.

Практическая значимость заключается в усовершенствованные розничной сети торговли товарами корпорации.

Ключевые слова: кондитерская промышленность, маркетинговая деятельность, интернет – магазин.

USING OF INFORMATION SYSTEMS IN THE MARKETING ACTIVITIES OF THE CORPORATION ROSHEN

RUBAN V.Ya., YEVDOCHENKO V.A., SHIKOVETS K.A.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose the aim of work consists in the analysis of industry of pastry industry of Ukraine, in particular to activity of corporation of ROSHEN. As a result of that the educated lacks of her activity and offer events are in relation to their removal.

Methodology of SWOT- of analysis allowed to reduce certain defects: presence in the production of old technologies, that very promotes the production inputs of resources of energy, considerable wear of productive equipment, before the worked out wares are taken off from a production till they will cover a cost expended in their development time and money, absence of own retail network.

Findings of results of analysis of marketing activity of corporation of Roshen allowed the use of the informative systems with the aim of increase of efficiency of her activity.

Originality a scientific novelty consists introduction of modern information technologies, namely, to the e-shop in the sphere of production distribution and advancement of new types of commodities to the market.

Practical meaningfulness consists in improved retail network of trading in the commodities of corporation.

Keywords: confectionery industry, marketing activities, online shop.

УДК 339.137.2:[658:621.3]

ЛОБОДЗИНСЬКА Т. П.

Національний технічний університет України «КПІ»

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА СКЛАДОВА МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Мета: Метою дослідження є вивчення кластера та створення венчурного освітньо-науково-виробничого кластера для забезпечення стратегічної конкурентоспроможності інноваційної продукції підприємств, перевагами якого є: урахування інтересів усіх учасників кластеру, концентрація зусиль і ресурсів, розроблення і досягнення стратегічних цілей.

Методика: Розглянуто теоретико-методичні засади створення венчурного освітньо-науково-виробничого кластера – принципово нової структурно-функціональної складової організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності продукції, що базується на узгодженості інтересів усіх суб'єктів інноваційного процесу і надає можливість зробити його як економічно, так і технологічно доцільним та спрямованим, сприяє підвищенню ефективності інноваційних процесів і забезпечує стратегічну конкурентоспроможність інноваційної продукції підприємств.

Результати: Венчурний освітньо-науково-виробничий кластер є структурно-функціональною складовою механізму забезпечення конкурентоспроможності інноваційної продукції, стимулює інноваційний розвиток на підставі гармонізації та узгодженості інтересів усіх його

учасників, що виконують свої традиційні соціально-економічні функції в межах кластеру та продукують синергетичний ефект, який простежується у нових ідеях, розробках, інноваціях.

Кластерна модель дозволить максимально використовувати існуючі ресурси для підвищення конкурентоспроможності продукції, дозволить об'єднати університети, науково-дослідні організації, виробничі підприємства, органи влади в певну мережу, яка сприятиме інноваційній активності кожного з учасників.

Наукова новизна: Запропонований нами венчурний освітньо-науково-виробничий кластер надає можливість забезпечити конкурентоспроможність інноваційної продукції, що і відповідає меті дослідження. Особливістю кластера є те, що він будеться на принципі балансу інтересів суб'єктів інноваційного процесу, що надає можливість забезпечити конкурентоспроможність інноваційної продукції підприємств, підвищити їх адаптивну реакцію до кон'юнктурних змін.

Практична значимість: Результатом створення означеного кластера є забезпечення стратегічної конкурентоспроможності інноваційної продукції з урахуванням преференцій усіх учасників об'єднання.

Ключові слова: структурно-функціональна складова механізму забезпечення конкурентоспроможності інноваційної продукції, інноваційна продукція, механізм забезпечення конкурентоспроможності продукції, стратегічна конкурентоспроможність, венчурний освітньо-науково-виробничий кластер.

Вступ. Стрімкий розвиток процесів глобалізації призводить до загострення конкуренції. Економіка стає інноваційною, тому є затребуваними нові знання, нові технології. Загострення конкуренції веде до появи нових різноманітних форм співробітництва. Однією з найефективніших форм організації інноваційних процесів є кластерні об'єднання, які виконують функції структуруючих елементів глобальної системи. Світова практика показала, що кластеризація економіки впливає на процеси посилення конкурентоспроможності та прискорення інноваційної діяльності.

Незважаючи на багатолітню історію вивчення кластера та великий практичний матеріал, яким володіє економіка щодо кластерів, до сьогодні не вирішено питання про основну причину його високої ефективності. У фундаментальних працях А. Маршалла «Принципи економіки», М. Портера «Міжнародна конкуренція» поняття кластера було сформульовано вперше. До праць дослідників кластерів новітнього часу можна віднести збірники «Біла книга кластерної політики» за редакцією Т. Андерссона і «Зелена книга кластерної політики» за редакцією О. Сельвелла, побудовані на аналізі фактичного матеріалу функціонування кластерів. У публікаціях ряду вітчизняних економістів, зокрема: О. Амоші, З. Варналія, М. Войнаренка, В. Гейця, В. Савченка, С. Соколенка та інших, з різних позицій досліджуються питання можливостей та доцільності використання досвіду зарубіжних кластерів у вітчизняній економіці. Процеси формування кластерів досліджувались у працях З. Герасимчука, Н. Мікули, О. Тищенка, М. Туган-Барановського та багатьох інших.

Постановка завдання. Метою дослідження є вивчення кластера та створення венчурного освітньо-науково-виробничого кластера для забезпечення стратегічної конкурентоспроможності інноваційної продукції підприємств, який має велику кількість переваг: урахування інтересів усіх учасників кластеру, концентрація зусиль і ресурсів, розроблення і досягнення стратегічних цілей.

Результати дослідження. У сучасних умовах швидкого розвитку науково-технічного прогресу підприємству важливо мати не тільки тактичну конкурентоспроможність, тобто бути конкурентоспроможною сьогодні та завтра, а й стратегічну, тобто заздалегідь думати про свою майбутню конкурентоспроможність. Саме об'єднання підприємств та організацій у кластери, на нашу думку, надасть можливість досягти мети, спростити процес, скоротити його у часі та забезпечити конкурентоспроможність інноваційної продукції, а також урахувати та збалансувати інтереси кожного суб'єкта інноваційного процесу.

Однією з визначальних умов досягнення високої ефективності інноваційного процесу в межах цільових програм у ринкових умовах є створення дієвого організаційно-економічного механізму управління, здатного забезпечити взаємозв'язок державних інтересів з інтересами окремих виконавців, застосування принципів внутрішньо-програмового госпрозрахунку, самофінансування, договірних відносин [2].

Для забезпечення конкурентоспроможності інноваційної продукції, на основі теоретичної бази та проведеного аналізу, нами розроблено механізм, що враховує особливості інноваційної продукції підприємств електротехнічної галузі, та надасть можливість вітчизняним підприємствам вийти на новий рівень розвитку.

Принципово новим елементом механізму забезпечення конкурентоспроможності інноваційної продукції, на нашу думку, є кластер, що базується на принципі узгодженості та зацікавленості кожного суб'єкта інноваційного процесу. Нами запропонований венчурний освітньо-науково-виробничий кластер. Саме через принцип узгодженості та зацікавленості відбувається створення повноцінного механізму забезпечення конкурентоспроможності інноваційної продукції і зазначений процес набуває як економічну, так і технологічну доцільність і спрямованість. Це і наділяє механізм дієздатністю та робить його реально функціонуючим.

Кластер (англ. cluster – скupчення, гроно, група) – це об'єднання декількох однорідних елементів, що може розглядатися як самостійна одиниця з відповідними властивостями. Загалом, існує біля п'ятнадцяти визначень економічного кластера. Вперше це поняття зустрічається у роботі відомого вченого М. Портера «Міжнародна конкуренція» [3]. Порттер детально вивчив феномен кластерів при дослідженні умов розвитку та діяльності 100 найбільш конкурентоздатних угрупувань підприємств, розташованих у різних країнах світу. Такі угрупування в одній галузі формуються тому, що одне або декілька великих підприємств та організацій, досягаючи конкурентоспроможності на ринку, поширяють свій вплив та ділові зв'язки на найближче оточення, поступово створюючи стійку мережу з кращих постачальників та споживачів. Успіхи такого оточення роблять позитивний вплив на подальше зростання конкурентоспроможності усіх учасників цього угрупування. Причому така сукупність, поєднуючи властивості окремих її елементів у процесі їх взаємодії, приєднує нові якості, які особливо яскраво й різnobічно проявляються у кластерах, утворених суб'єктами економічної діяльності.

Отже, на нашу думку, кластер – це співтовариство економічно тісно пов'язаних підприємств та організацій суміжного профілю, які взаємно сприяють загальному розвитку й зростанню конкурентоспроможності усіх суб'єктів угрупування; це неформальні об'єднання підприємств та організацій – творців технологій, єдинарних ринкових інститутів і споживачів, що взаємодіють один з одним у рамках єдиного ланцюжка створення вартості, здійснюють спільну діяльність у процесі виробництва та постачання певного типу продукції або послуг на основі тісної кооперації при активній діловій та інформаційній взаємодії. Це сприяє розвитку усіх учасників кластера і забезпечує їм конкурентні переваги, порівняно з іншими відособленими підприємствами, що не мають таких міцних взаємозв'язків.

Кластерний підхід доляє вузькогалузеве бачення економіки. Галузевий підхід по суті деформує конкуренцію за рахунок лобіювання інтересів окремої галузі або підприємства, що призводить до концентрації вигод у одній з галузей. А кластеризація, навпаки, дозволяє сформувати комплексний погляд на політику розвитку економіки з урахуванням потенціалу окремих суб'єктів господарювання. Шлях кластеризації дозволяє збільшити притягувальну сили кластера, здійснюючи комплексні ресурси та управлінські навички для угрупувань підприємств та організацій, він більш повно використовує кадровий потенціал та інфраструктуру, має доступ до досліджень та рекомендацій наукових центрів, завдяки яким знижуються витрати, підвищується конкурентоспроможність продукції, забезпечується вихід на нові ринки.

Процес кластерізації – це модернізаційний процес, що базується на інноваціях та охоплює технічні, технологічні, організаційно-управлінські та інституційні нововведення. Отже, інновація є головною відмінною рисою кластера, який має підвищений економічний та інноваційний потенціал. Стимулюють інноваційну діяльність нові відносини усередині кластера, що сприяють розвитку прогресивних технологій та удосконаленню всіх етапів спільної економічної діяльності. Внутрішні взаємозв'язки у кластері ведуть до розробки нових шляхів у набутті конкурентних переваг і надають нові можливості, зближення інтересів поступово додають роз'єднаність, інертність та замкнутість різних підрозділів, що позитивно впливає на зростання їхнього технічного рівня та конкурентоспроможності. Суб'єкти кластера завдяки взаємодії стають носіями однієї й тієї ж комерційної ідеї, що забезпечує переважне положення на внутрішніх та зовнішніх ринках, підвищуючи використання знань або створення нових мереж співпраці усередині кластерів з метою забезпечення конкурентоспроможності. Більшість суб'єктів кластера взаємозалежних галузей здійснюють

інвестиції у спеціалізовані дослідження, у розвиток споріднених технологій, в інформацію, у розвиток інфраструктури і у людські ресурси, що проявляється у синергетичному ефекті, і дозволяє вистояти в загострений конкурентній боротьбі [4].

Кластери виконують роль точок зростання внутрішнього ринку і забезпечують просування вироблених ними продукції та послуг на міжнародні ринки. Це сприяє підвищенню міжнародної конкурентоспроможності країни в цілому завдяки ряду переваг, властивих кластерній формі взаємодії підприємств та організацій в усіх напрямках ділових зв'язків. Світовий досвід показує, що створення кластерів – затратний процес, в якому приблизно половину фінансування бере на себе держава. Інтерес місцевої влади у підтримці та розвитку своїх інноваційних середовищ полягає в тому, що останні дають додаткові інтелектуально-орієнтовані робочі місця, залучають зовнішній інвестиційний капітал. Зарубіжний досвід показує, що місцева влада надає своїм інноваційним середовищам території для розвитку, приміщення, іноді володіє частиною пакетів акцій для участі в управлінні інноваційною структурою.

Відомо, що найбільш успішні інноваційні системи світу сформовані навколо університетів: Силіконова долина – навколо Стенфордського університету, Бостонський інноваційний мегаполіс – навколо Массачусетського технологічного інституту, Шведське наукове місто Кіста Сіті – навколо Королівського технічного університету і т.д. Всі успішні інноваційні системи світу об'єднані загальним принципом. У них університет є не лише учасником інноваційного процесу, а й виступає його ядром. Він стає головним центром докладання державних зусиль та ресурсів для розвитку інновацій. Університети такого типу прийнято називати дослідницькими або підприємницькими. Звичайно, дослідницький університет зберігає академічну складову, але при цьому працює одночасно за трьома взаємозалежними напрямками: навчання, наукові дослідження, інноваційне впровадження високих технологій та виведення їх на ринки чи технологічний трансфер.

У нашій країні за такою моделлю вже майже 10 років працює науковий парк «Київська політехніка». За юридичною формою це корпорація, яка на основі спільніх інтересів учасників об'єднала сьогодні 55 іноземних та українських високотехнологічних компаній, близько сотні наукових груп і лабораторій, що створюють для компаній потік конкурентоспроможних ноу-хау, понад 20 інженерних факультетів, що готують для них високоякісний персонал, кілька венчурних та інвестиційних фондів, які виступають інвесторами окремих стартап-проектів. Велика кількість студентів працює в компаніях парку та створює у його структурі власні маленькі компанії для виведення на ринок своїх винаходів та проектів.

Діяльність парку ґрунтуються не на податкових та митних пільгах, а на об'єднанні інтересів його учасників. Компанії зацікавлені у постійному підживленні новими винаходами з метою модернізації та підвищення конкурентоспроможності своєї продукції; вчені – у практичному впровадженні своїх винаходів та отриманні роялті від цієї діяльності; факультети та кафедри університету – у отриманні місць практики для студентів, нових робочих місць для випускників, в оновленні своєї навчально-наукової бази; венчурні та інвестиційні фонди – у пошуку нових інноваційних проектів, які дали б їм можливість отримувати нові прибутки.

За роки існування наукового парку вдалося вивести на ринок понад 150 інноваційних продуктів із значним соціальним та економічним ефектом. Як показала практика, таке інноваційне середовище є надзвичайно чутливим до швидкого сприйняття кращого світового досвіду. Студенти та науковці знаходяться у постійному напруженому пошуку всього нового, що з'являється у світі за напрямами їх співробітництва з компаніями.

У цій моделі головними учасниками інноваційного процесу повинні бути держава, яка ресурсно, політично і законодавчо підтримує такі острівці прориву, університети та наукові установи, які стають системоутворюючими елементами інноваційного процесу, і бізнес, який є головним замовником і провідником високих технологій на ринки.

Що ж стосується наукового парку «Київська політехніка», то в ньому активно працюють поки два учасники: університет і виробничий сектор. Ми сподіваємося, що і держава з часом стане відігравати важливу роль. Вона могла б робити замовлення на створення високих технологій для критично важливих сфер: ресурсоенергозбереження, інформаційних систем і т.ін. Така політика забезпечила б зниження високотехнологічного імпорту за цими напрямками [5].

Особливість інноваційної діяльності як одного з різновидів підприємницької діяльності полягає в тому, що вона є діяльністю підвищеного ризику порівняно зі звичайним підприємництвом.

Такий ризик обумовлений новизною, творчим характером науково-технічної роботи, можливістю отримання як позитивного, так і негативного результату. Саме завдяки цьому інноваційна діяльність у розвинутих країнах має більш точну назву венчурний (ризиковий) бізнес.

Одним із альтернативних джерел фінансування інноваційних проектів є венчур – форма некредитного фінансування невеликих ризикованих підприємств великими фірмами, що спеціалізуються на інвестиціях (наприклад, венчурний фонд) або зацікавлених в інноваційних розробках у тій чи іншій сфері. Венчурне підприємство – підприємство малого бізнесу, що займається дослідно-конструкторськими розробками або іншими наукомісткими роботами, завдяки яким здійснюються ризиковани проекти, це ризикова діяльність, у процесі якої створюються і впроваджуються у виробництво нові товари, технології, послуги, результати наукових досягнень, технічні новинки.

З огляду на те, що венчур буває зовнішнім і внутрішнім, ми вибираємо внутрішній, тому що, аналізуючи стан фінансування інноваційної діяльності, дійшли висновку, що більшість підприємств електротехнічної галузі ведуть розробки інноваційних видів продукції за власні кошти.

Внутрішній венчур організується самими авторами ідеї і венчурним підприємцем. Зовнішній венчур займається залученням коштів для здійснення ризикованих проектів через пенсійні фонди, кошти страхових компаній, накопичення населення, кошти держави та інших інвесторів.

У венчурних фондах, діяльність яких відрізняється не тільки високою прибутковістю, але й високою ризикованістю, традиційно беруть участь великі інвестори: банки, інвестфонди, пенсійні фонди і т.п. Плюси венчура – відсутність відсотків і необхідності повернати грошові кошти, мінуси – зазвичай контроль над фінансованим підприємством переходить до венчурного фонду.

Венчурний капітал функціонує у нових сферах діяльності та пов'язаний з великим ризиком. Це також інвестиції у венчурні проекти освоєння нових технологій чи продукції. Венчурний капітал інвестується у малі науковоємні фірми як через спеціалізовані компанії, так і через пряме цільове фінансування корпораціями, а також за рахунок коштів (субсидій) окремих державних структур, пенсійних фондів, страхових компаній, зарубіжних інвесторів, особистих заощаджень населення. Згідно з цим, спеціалізовану діяльність щодо виробництва і просування на ринок нових товарів ведуть компанії і фонди венчурного капіталу та малі венчурні фірми.

Венчурні фірми, як правило, утворюються або групою однодумців - учених, інженерів, спеціалістів, винахідників або науковими установами, університетами чи приватними особами, які бажають організувати свою справу. Вони мають певні наукові, інженерні ідеї і хочуть реалізовувати їх практично в рамках малої фірми. Малі фірми створюються і на великих підприємствах під винахідників новацій.

Фундація венчурної фірми, як правило, проходить чотири стадії:

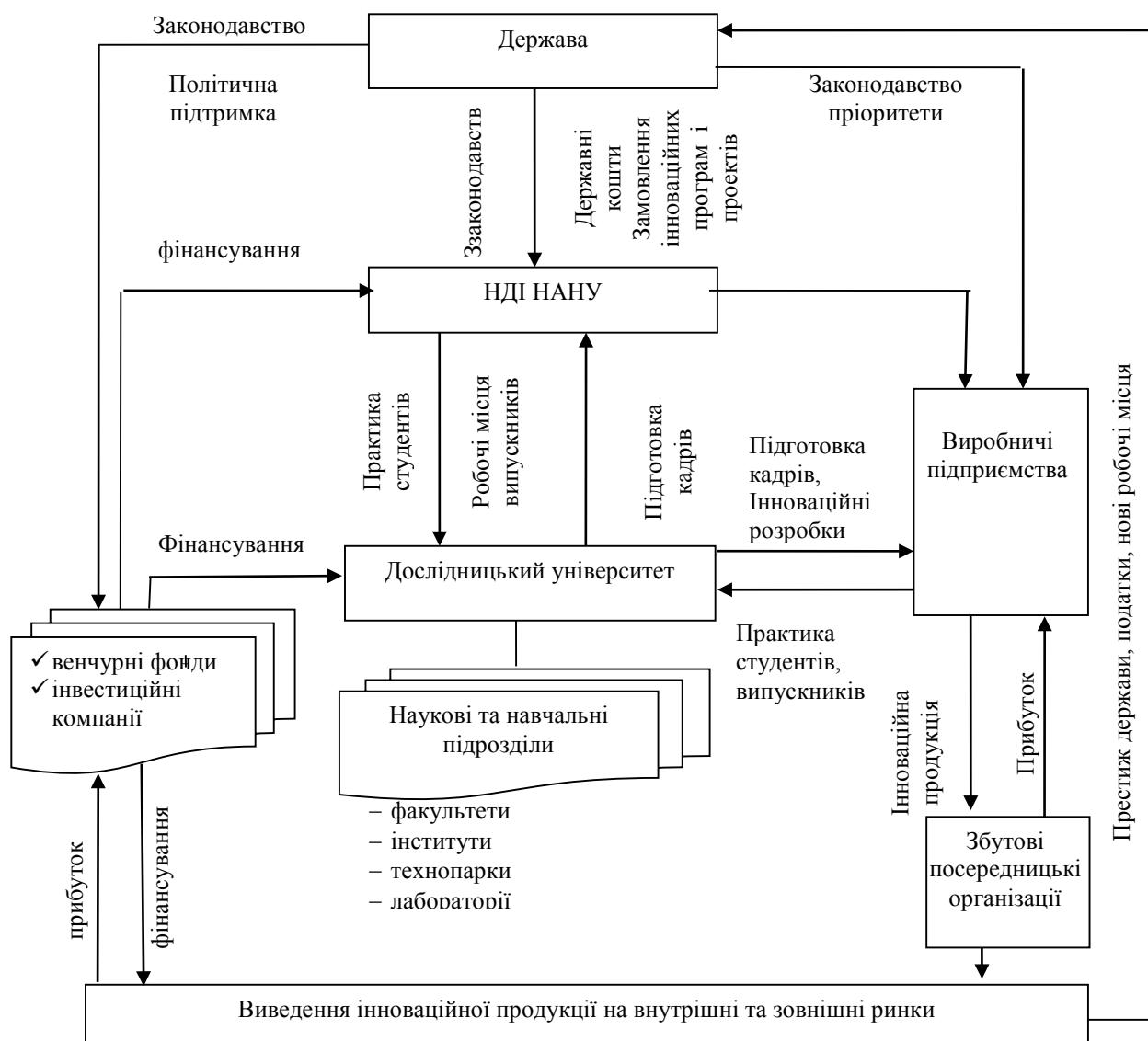
1 стадія – група інженерів-винахідників, учених разом з венчурним підприємцем організовують компанію для виробництва нової продукції;

2 стадія – засновники розробляють економічну стратегію, вивчають ринок, прогнозують його розвиток, проводять роботу з підготовки виробництва, організовують випуск і реалізацію нової продукції для заздалегідь отриманих замовлень певних фірм;

3 стадія – налагоджується технологія і в той же час збільшується виробництво продукції для широкого споживання;

4 стадія – вкладаються додаткові інвестиції для розширення обсягів виробництва. На цій стадії малі фірми створюють корпорації відкритого чи закритого типу, тобто проводять емісію і реалізують власні акції на ринку цінних паперів або великим корпораціям [7].

Отже, на основі вище зазначеного нами запропоновано венчурний освітньо-науково-виробничий кластера, що подано на рисунку.

Рис. Венчурний освітньо-науково-виробничий кластер

Створення венчурного підприємства складається з трьох головних складових: ідеї нововведення (нового продукту, технології, послуги); суспільної потреби і підприємця, який готовий на основі такої ідеї створити нове підприємство; ризикового капіталу для фінансування такого підприємства.

Така інноваційна кластерна інфраструктура є своєрідним «поживним середовищем», яке забезпечує сприятливий фон для взаємодії всіх суб'єктів інноваційної діяльності. Держава сприяє розвитку науки й підготовці наукових та інженерних кадрів (основне джерело інноваційних ідей), акумулює кошти на інновації, робить державне замовлення на проведення НДДКР, забезпечує початковий попит на нововведення, організує пропаганду науково-технічних досягнень, моральне заохочення розробників (Державні премії), забезпечує їх соціальний захист (наукові пенсії), стимулює міжнародну науково-технічну та інноваційну кооперацію, регулює міжнародний трансфер інновацій, через законодавство підтримує та стимулює бізнес (венчурні фонди, інвестиційні компанії) вкладати кошти в інновації.

Впровадження інновацій з метою виробництва конкурентоспроможної продукції пов'язано з тривалістю науково-виробничого циклу, значними витратами та невизначеністю кінцевого результату, тому для вирішення проблеми довгострокових ризикових інвестицій потрібна допомога венчурних інвесторів, венчурних фондів, які дають свої кошти вченим дослідницьких університетів

та науково-дослідних інститутів для розробки інновацій, а після виведення інноваційної продукції на внутрішній та зовнішній ринки отримують прибуток.

Дослідницький університет проводить підготовку наукових та інженерних кадрів для науково-дослідних інститутів та виробничих підприємств, а також через свої інститути, лабораторії, технопарки проводить наукові дослідження інновацій та в кооперації з виробничими підприємствами виводить інноваційну продукцію на ринок.

Одним із суттєвих і обов'язкових елементів кластеру є виробничі підприємства, метою яких є саме виробництво інноваційної продукції. Виробничі підприємства отримують інноваційні розробки від науково-дослідних інститутів та дослідницьких університетів і випускають нову продукцію, а також приймають на практику студентів університетів та надають випускникам робочі місця. Також, необхідно до складу кластера включити збутові посередницькі організації, які візьмуть на себе процес реалізації інноваційної електротехнічної продукції.

Отже, метою створення венчурного освітньо-науково-виробничого кластеру є створення передумов та сучасних механізмів інноваційного розвитку на підставі гармонізації та узгодженості інтересів усіх його учасників, що виконують свої традиційні соціально-економічні функції в межах кластеру та продукують синергетичний ефект, який простежується у нових ідеях, розробках та інноваціях.

Висновки. Таким чином, підсумовуючи все вище перелічене, можна стверджувати, що кластерна модель дозволить максимально використовувати існуючі ресурси для підвищення конкурентоспроможності продукції, дозволить об'єднати університети, науково-дослідні організації, виробничі підприємства, органи влади в певну мережу, яка сприятиме інноваційній активності кожного з учасників. Запропонований нами венчурний освітньо-науково-виробничий кластер надає можливість забезпечити конкурентоспроможність інноваційної продукції, що і відповідає меті дослідження. Особливістю означеного кластера є те, що він будеться на принципі балансу інтересів суб'єктів інноваційного процесу, що надає можливість забезпечити конкурентоспроможність інноваційної продукції підприємств, підвищити їх адаптивну реакцію до кон'юнктурних змін. Результатом створення означеного кластера є забезпечення стратегічної конкурентоспроможності інноваційної продукції з урахуванням преференцій усіх учасників об'єднання. Венчурний освітньо-науково-виробничий кластер здатен стати реальним інфраструктурним елементом активізації всього інноваційного процесу в діяльності підприємств. Однак, слід зазначити, що для його ефективного функціонування необхідно нормативно-правове, інформаційне, маркетингове, науково-методичне, організаційно-управлінське, кадрове забезпечення, а також належне функціонування. Кластерний підхід допоможе прискорити процес розвитку і принести економічні вигоди всім учасникам об'єднання.

Список використаної літератури

- Про інноваційну діяльність: Закон України № 40-IV від 04 липня 2002 р. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/40-15.
- Фінансово-економічні механізми інноваційно-інвестиційного розвитку України: [колективна наук. моногр. / О.А. Кириченко (наук.ред.)]. – К.: НАУ, 2008. – 252 с.
- Портер М. Міжнародная конкуренция. (Конкурентные преимущества стран). Пер. с англ. / Портер Майкл. / Под ред. В.Д.Щетинина – М.: Международные отношения, 1993. – 896 с.
- Стченко Д.М. Кластерізація підприємств в умовах формування конкурентного середовища / Д.М. Стченко // Теоретичні та прикладні питання економіки. Зб.наук.пр. Вип. 2 (Відп. за вип. к.е.н. Баюра Д.О.) – К.: Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – 2003. – С.135 – 141.
- Згурівський М.З. Університетська наука та інноваційний розвиток економіки : Доповідь ректора НТУУ «КПІ» / М.З.Згурівський / Міжнар. інновац. форум країн СНД (27 вересня 2011 р.). – К.: 2011. – С.132 – 137.
- Наукова та інноваційна діяльність в Україні: Статистичний збірник // – К.: Держкомстат України. – 2012.
- Ковалишин П.В. Формування та розвиток ринку венчурного інвестування України: [моногр.] / П.В.Ковалишин. – Миколаїв: МДАУ, 2009. – 302 с.

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА СОСТАВЛЯЮЩАЯ МЕХАНІЗМА ОБЕСПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ІННОВАЦІОННОЇ ПРОДУКЦІЇ

ЛОБОДЗИНСКА Т. П.

Національний технічний університет України «КПІ»

Цель. Целью исследования является изучение кластера и создание венчурного образовательно-научно-производственного кластера для обеспечения стратегической конкурентоспособности инновационной продукции предприятий, преимуществами которого являются: учет и согласованность интересов всех участников кластера, концентрация усилий и ресурсов, разработки и достижения стратегических целей.

Методика. Рассмотрены теоретико-методические основы создания венчурного образовательно-научно-производственного кластера - принципиально новой структурно-функциональной составляющей организационно-экономического механизма обеспечения конкурентоспособности, который базируется на согласованности интересов всех субъектов инновационного процесса и позволяет сделать его как экономически, так и технологически целесообразным и направленным, способствует повышению эффективности инновационных процессов и обеспечивает стратегическую конкурентоспособность инновационной продукции предприятий.

Результаты. Венчурный образовательно-научно-производственный кластер является структурно-функциональной составляющей механизма обеспечения конкурентоспособности инновационной продукции, стимулирует инновационное развитие на основании гармонизации и согласованности интересов всех его участников, выполняющих свои традиционные социально-экономические функции в пределах кластера и продуцируют синергетический эффект, который прослеживается в новых идеях, разработках, инновациях.

Кластерная модель позволит максимально использовать существующие ресурсы для повышения конкурентоспособности продукции, позволит объединить университеты, научно-исследовательские организации, производственные предприятия, органы власти в определенную сеть, которая будет способствовать инновационной активности каждого из участников.

Научная новизна. Предложенный нами венчурный образовательно-научно-производственный кластер позволяет обеспечить конкурентоспособность инновационной продукции, что и соответствует цели исследования. Особенностью кластера является то, что он строится на принципе баланса интересов субъектов инновационного процесса, дает возможность обеспечить конкурентоспособность инновационной продукции предприятий, повысить их адаптивную реакцию к коньюнктурным изменениям.

Практическая значимость. Результатом создания указанного кластера является обеспечение стратегической конкурентоспособности инновационной продукции с учетом преференций всех участников объединения.

Ключевые слова: структурно-функциональная составляющая механизма обеспечения конкурентоспособности инновационной продукции, инновационная продукция, механизм обеспечения конкурентоспособности продукции, стратегическая конкурентоспособность, венчурный образовательно-научно-производственный кластер.

STRUCTURAL AND FUNCTIONAL COMPONENT OF THE INNOVATIVE PRODUCTS COMPETITIVENESS ENSURING MECHANISM

LOBODZINSKA T.P.

National Technical University of Ukraine «Kyiv Polytechnic Institute»

Objective. The objective of the research is to study the cluster and to establish adventure educational, scientifical and industrial cluster to provide the strategic competitiveness of innovative products of enterprises. The advantages of the cluster are the following: taking into account the interests of all members of the cluster, the concentration of efforts and resources to develop and achieve strategic goals.

Methodology. Theoretical and methodological basis for the establishing of venture educational, scientifical and industrial cluster were reviewed, which is a fundamentally new structural and functional component of organizational and economic mechanism to ensure the competitiveness of products, based on the consensus of the interests of all subjects of the innovative process and allows to make it economically as

well as technologically feasible and directed, enhances the effectiveness of innovative processes and provides strategic competitiveness of innovative products of the companies.

Results. Venture educational, scientifical and industrial cluster is a structural and functional component of a mechanism to ensure the competitiveness of innovative products, it stimulates the innovative development based on harmonization and consensus of the interests of all its members which perform their traditional social and economic functions within the cluster and produce a synergistic effect that is reflected in new ideas, developments and innovations.

Cluster model will maximize the use of existing resources to improve the competitiveness of products, combine universities, research organizations, enterprises, authorities in a network that fosters innovative activity of each participant.

Scientific novelty. Venture educational, scientifical and industrial cluster proposed allows to ensure the competitiveness of innovative products, which corresponds the objective of the research. The feature of the cluster is that it is based on the principle of balance of interests of the subjects of innovative process, which enables to provide the competitiveness of innovative products of the companies and to increase their adaptive response to environmental changes.

Practical significance. The result of the establishment of the appointed cluster is ensuring of strategic competitiveness of innovative products based on preferences of all participants of the association.

Key words: *structural and functional component of a mechanism to ensure the competitiveness of innovative products, innovative products, a mechanism to ensure the competitiveness of products, strategic competitiveness, venture educational, scientifical and industrial cluster.*

УДК 331.107.5:332.122:338.436

ОЛЬШАНСЬКА О. В.

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

УДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ФУНКЦІОNUВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ АГРОСОЦІАЛЬНИХ СИСТЕМ

Мета. Виявлення основних проблем та пошук напрямів удосконалення нормативно-правової бази у сфері соціально-трудових відносин у регіональних агросоціальних системах є становить мету даного дослідження, оскільки є надзвичайно важливим етапом для формування стратегії посилення соціальної орієнтації функціонування аграрного сектору економіки України в цілому.

Методика. Основними методами дослідження являються системний підхід (для виявлення головних аспектів функціонування регіональних агросоціальних систем), індуктивний метод (для формування ефективних підходів для удосконалення нормативно-правової бази функціонування регіональних агросоціальних систем).

Результати. Проаналізовано основні соціально-економічні проблеми, що виникли за період трансформаційних процесів в аграрному секторі економіки України. Визначено необхідність удосконалення та нормативно-правового врегулювання агросоціальних відносин, більш повного збалансування соціальних особливостей розвитку села й розвитку агропромисловництва.

Наукова новизна. Визначено, що формування ефективної стратегії посилення соціальної орієнтації функціонування аграрного сектору економіки України залежить від поетапного удосконалення нормативно-правової бази функціонування регіональних агросоціальних систем.

Практична значимість. Обґрунтовано основні напрями удосконалення нормативно-правової бази функціонування регіональних агросоціальних систем, що є важливим чинником прискореного економічного розвитку аграрного сектору економіки.

Ключові слова: регіональні агросоціальні системи, соціально-трудові відносини, нормативно-правова база.